rätt vanligt namn (se nedan Sö 250). De båda andra sönerna bära däremot mera säregna namn. Det första, **ragi**, kan motsvara fsv. *Ragge*, upptaget hos Lundgren med ett belägg från 1312 (lat. *Raggo* SD 3, s. 86); ursprungligen ett binamn, »den raggige» (till isl. *rǫgg*, f. 'ragg', jfr fsv. *raggotter* 'raggig'). Naturligtvis kan **ragi** också återge ett *Ragi*, fsv. **Raghi*, »den fege» (till *ragher* 'feg', isl. *ragr*). Från Island är *Ragi* känt både som binamn och som sekundärt personnamn. Det mångtydiga **tutr** (också L 592 Ösby-Garns kyrka, Uppl.) torde återge ett *Dyntr*. Såsom binamn är detta känt från Island (även i sidoformen *Dyttr*); enligt Lind bör det sammanställas med no. dial. *dynt* 'självgod, maklig, tillgjord person'.

225. Grödby, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 111, 112. Pl. 2: B 682.

Litteratur: B 682, L 838. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta Sudermanniæ; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 18 not; G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 29; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius (Peringskiöld a. a. och B 682); G. Upmark (i ATA); Brate (i ATA).

Stenen står straxt invid och något S om Sö 224.

Höjd 1,36 m., bredd 0,79—0,38 m. Ristningen är jämn och tydlig.

Inskrift:

ᚾᚱᚴ---ᛏ:ᚾᚱᚾᚴ·ᚴᛋ-ᛁᚺᚱᛦᚢ·ᚦᛅᚴᛁᚴ·ᚾᚿᚱᚦᚾᚣᚢᚢ

5 10 15 20 25 30

Inskriften, som även innehåller tecken, som icke äro vanliga runor, ger ingen språklig mening. Den har troligen utförts i rent dekorativt syfte av en man, som icke kunnat läsa runskrift. Härpå tyder också ornamentiken. Ristaren har tydligen efterbildat ett mönster, som är känt från flera av traktens runstenar (t. ex. Sö 218, 219, 227), men han synes ej ha uppfattat detaljernas organiska sammanhang och mening. Märk särskilt den långsträckta nosen med sin nedhängande överläpp och den tvekluvna, bladliknande stjärten. Den knut, som annars brukar sammanhålla slingans båda ändar, saknas.

Ristningens ålder är därför oviss. Det enda man med säkerhet vet är att den är äldre än mitten av 1600-talet.

226. N. Stutby, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 113. Pl. 2: B 681.

Litteratur: B 681, L 839. Ransakningarna 1667—84; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 18 not; G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 26 f.; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius (i Peringskiölds Monumenta Sudermanniæ och B 681); Upmark a. a.; Brate (ATA).

Runstenen står, troligen på sin ursprungliga plats, i en liten ouppodlad gärdesbacke ett par hundra m. N om N. Stutby, på norra sidan om utfartsvägen från byn 5 à 6 m. från vägen. Den ristade sidan är vänd mot SV, sålunda snett mot vägen. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Årsta».

I *Ransakningarna* omtalas (1665) »Vijdh Nor Stutby een steen 3 alnar högh uprester» och (1685) »En wacker Runsteen vidh Norre Stutby, medh rena och klara runebookstäffver». Enligt Peringskiöld (och *Bautil*) stod stenen i »Norr Stuteby skogh».

Höjd 1,60 m., bredd 1,55 m. (nedtill)—1,40 m. (upptill, tvärs över nedre slinglinjen). Ytan är lös, därför försedd med en rik vegetation av mossa och lavar. Rengjord är den till färgen brun-

aktig. Den är mycket flagig och vid knackning höres på flera ställen, att flagor sitta lösa. Det är därför snarast förvånande, att ristningen blivit så väl bevarad till våra dagar. På h. sidan finnes en avflagring, som till större delen redan är synlig på teckningen i *Bautil*. Ristningen är på det hela taget tydlig, jämnt och djupt inhuggen.

Inskrift:

+ **biairn** + **auk** + **uibiarn** × **auk** : **hrafni** + **auk** + **ketilbiarn** + **r - - - ṭṵ** × **s**[**t**]**ain** : **at** + **kairbirn** **faþur** **-**
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65

Biarn ok Vibiarn ok Hrafni ok Kætilbiarn ræistu stæin at Gæirbiarn, faður [*sinn*].

»Björn och Vibjörn och Ramne och Kättilbjörn reste stenen efter Gerbjörn, sin fader.»

Till läsningen: 4 **i** har icke någon bst. 7—8 **au** äro skadade genom flagring, men fullt säkra. Av 20 **h** finnes hst tydlig, de övre bst och den nedre högra; runan är sålunda fullt säker. 22 **a** har bst endast t. v. 30 **e** är tydligt stunget; icke **a**. Efter 39 **r** är ett stycke av slingan avflagrat, med sannolikt tre runor. 43—44 **tu** äro skadade genom flagring, likaså 45 **s**; 46 **t** (Bautil) är numera fullständigt borta. Ostungna äro 52 **k** och 57 **i**. 58 **r** är svagt synlig och ej fullt säker. 60 **f** är skadat; övre bst är borta. Sedan slingan korsats av rundjurets hals, har den tydligen slutat med en spiral; denna är emellertid till större delen förstörd genom flagring. Säkerligen ha här stått inskriftens sista ord **sin** (jfr t. ex. Sö 254); av den första runan finnes ännu ett par cm. upptill i behåll. — B 681: 20—25 +**rafni**, 30 **a**, 44 **r**, 56—59 **biar**. — Upmark: 1—6 **biarn** (4 **i** uppfattas av U. som »en skroflighet i stenen»), 20—25 ×**rafni**, 30 **a**, 44 **u**, 56—59 **bi - -**. — Boije: 1—6 **biairn**, 20—25 **hrafni**, 30 **a** (»sannolikt»), 56—59 **bia -**. — Brate: 1—6 **biairn** (4 **i** osäker), 20—25 **hrafni** (25 **i** osäker), 30 **a**, 56—59 **bia -**.

Karakteristiska runformer: **a** och **n** med större delen av bistaven på vänstra, resp. högra sidan av huvudstaven; **r** ofta med bågböjd bistav; **s** (45) är omvänt och synes ha bildat sned vinkel mot slinglinjen. Jfr Sö 217, 229, 254. Skiljetecken är vanligen +, ett par gånger × och:

Namnet *Vibiarn* (*-biorn*) finnes även Sö 44 och 256; det är tämligen vanligt i runinskrifter från vikingatiden. Förleden kan vara *Vī-*, men givetvis också *Við-* eller *Vīg-*; båda namnen, *Viðbiorn* och *Vīgbiorn*, äro kända från flera uppländska inskrifter (se även v. Friesen i *Upplands Fornminnesförenings Tidskrift*, bd 9, 1924, s. 360). *Kætilbiarn* är belagt Sö 229, möjligen också Sö 289 och 306. Det förekommer också i flera uppländska inskrifter (L 34, 92, 193, 196, 224, 256, 624, D I 235) och i en från Hälsingland (L 1061). Om *Gæirbiarn* se Sö 213. *Hrafni* är f. ö. icke känt från svenska runinskrifter; även *Hrafn* synes ha varit mycket sällsynt, belagt endast i en uppländsk inskrift (L 260) och i Järsberg-stenens **harabanar**. Från medeltiden finnes endast ett fåtal belägg av *Rampn* och *Rampner* (*Rafner*). I Norge och på Island har det varit vida vanligare.

Inom slingan har ristaren avbildat ett fyrfotadjur, förmodligen en häst.

227. Sundby, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 114.

Litteratur: Södertelje Tidning $^{26}/_{8}$ 1904; Brate, Redogörelse för undersökning 1904 (ATA).
Avbildningar: Brate 1904 (ATA).

Ristningen, som blev känd år 1904, befinner sig på en nästan lodrät bergvägg i trädgården till norra gården i Sundby, några steg S om landsvägen. En gammal ladugårdsbyggnad har tidigare stått invid ristningen.